

NÉPRAJZI MÚZEUM

1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 12.

**A NÉPRAJZI MÚZEUM 2012. ÉVI BESZÁMOLÓJÁNAK
SZÖVEGES INDOKLÁSA**

I. Általános indoklás

I.1 Az intézmény feladatkörének, 2012.évi tevékenységének ismertetése: tényyszerű áttekintés az intézmény 2012.évi működéséről, szakmai tevékenységéről, az év során teljesült feladatokról

Alapító okirat szerinti legfontosabb feladata, gyűjtőköre kiterjed a magyar, valamint az európai és az Európán kívüli népek tárgyi, írásos képi, mozgóképi és hangzó emlékeire és ezek dokumentációjára. Feladata a gyűjtőkörébe tartozó kulturális javak és az ehhez kapcsolódó kulturális értékkel bíró információk felkutatása, gyűjtése, őrzése, szakszerű nyilvántartása, kezelése, állagmegóvása és védelme, a tudományos eredmények közzététele.

Szakmai tevékenység:

- **Kiállítások**

Állandó kiállítások felsorolása (saját épületben)

Kiállítás címe
A magyar nép hagyományos kultúrája

Új és áthúzódó saját időszakos kiállítások (saját épületben)

Kiállítás címe
Amazónia. Utak az indiánokhoz 2011. július 14.–2012. október 28. (meghosszabbítva)
Kauri és nagyító. Óceániai ékszerek + Óceániai színek és formák – magyar szemmel 2011. szeptember 30. – 2012. április 1. (ezután 4 helyszínen vándorolt)
Erdélyi templomok 2011. szeptember 17. – 2012. február 18.
Új szerzemények, frissen restaurált műtárgyak, 2011 2012. március 5. – 2012. augusztus 26.
Mozgó néprajz – Igaztörténetek és anekdoták Jean Rouch életéről 2012. március 5. – 2012. április 1.

Rakosi60@neprajz.hu
2012. március 9. – 2012. május 1.
Restaurált betlehemek
2012. december 6. – 2013. március 6.

Országos és nemzetközi kiállítási programok keretében megvalósult kiállítások (saját épületben):

Kiállítás címe
Nők, szőnyegek, háziipar 2011. június 18. – 2013. január 20.
Jégszakadás – a klímaváltozások hatásai Grönlandon 2012. április 17. – 2012. június 24.
Berliner Schloss – Humboldtforum: A projekt 2012. június 25. – 2012. július 8.
Casa mare – Frank Gaudlitz fényképei 2012. július 19. – 2012. október 26.
World Press Photo 2012. szeptember 28. – 2012. október 28.
„Az igaz hitben végig megmaradjunk...” – népénekkutatás az 1950-es években 2012. szeptember 15. – 2013. február 17.

Országos és nemzetközi kiállítási programok, vándorkiállítások keretében megvalósult kiállítások (külső helyszínen):

Kiállítás címe, bemutatás helyszíne
A Magyar népi ékszerek c. kiállítás 2012. január 16. – 2012. február 9. Óbudai Kulturális Központ Békásmegyeri Közösségi Háza
Tárgyas ragozás – szubjektív etnográfia 2012. április 25. – 2012. június 24. Laczkó Dezső Múzeum, Veszprém 2012. június 29. – 2012. szeptember 2. Városi Múzeum, Nagyatád 2012. szeptember 6. – 2012. december 14. M-ICA, Miskolc
Fekete-Körös-völgy lakói és települései a századfordulón A Néprajzi Múzeum és a várasfenesi Györffy István Alapítvány utazó kiállítása 2012. szeptember 7. – 2013. augusztus 31.
Finnugor népek a Néprajzi Múzeumban A Néprajzi Múzeumnak a VI. Finnugor Világkongresszus tiszteletére rendezett kiállítása Siófok – Kálmán Imre Művelődési Központ 2012. szeptember 6. – 2012. szeptember 29.
„A szívünk mélye ugyanaz...” – 38 roma festmény a Néprajzi Múzeum gyűjteményéből Jézus Társasága Magyarországi Rendtartománya – Párbeszéd Háza, Budapest 2012. szeptember 26. – 2012. október 09.

Nyitva tartás: 311 nap/év (az ünnepi nyitva tartás jellemzői)

A Néprajzi Múzeum nehéz anyagi helyzete ellenére egész évben a megszokott nyitvatartási rend szerint tartotta nyitva kiállításait. Az alábbi napokon a múzeum látogatása ingyenes volt: január 22. a Magyar Kultúra Napja, március 5. a Néprajzi Múzeum Napja, május 18. Múzeumi Világnap, szeptember 15-16. a Kulturális Örökség Napjai, valamint a nemzeti ünnepeken: március 15., augusztus 20., október 23. Hosszabbított nyitva tartás: október 2., 6., 9., 13., 16., 20., 27: 10.00–20.00. További ünnepnapokon (húsvét hétfő, május 1. és pünkösd-hétfő) ugyancsak nyitva voltak a múzeum kiállításai, melyek ezeken a napokon belépőjeggyel voltak látogathatók. A múzeum zárva tartott január 1-jén, november 1-jén és december 25–26-án. December 24-én és december 31-én 14 óráig voltak látogathatók a kiállítások. Rendkívüli – hétfői – nyitva tartási napok voltak: április 9., május 28. és augusztus 20.

A múzeum 2012. évi kiállításainak jelentős része nemzetközi együttműködésben valósul meg: a dán kulturális intézettel a *Jégszakadás*, a Humboldt-Fórum Alapítvány támogatásával a *Berliner Schloss – Humboldtforum: a projekt*, a berlini Európai Kultúrák Múzeumával a *Case mare – Frank Gaudlitz fényképei* és az észti kulturális intézettel a *Saaremaa, Muhumaa és Hiiumaa* című kiállítások.

Megkezdődött egy nagyszabású kiállítási projekt előkészítése: a *Mítoszok hegye. Mexikó ősi Piramisai* című vendégkiállítás kapcsán. Közös munka kezdődött a Mexikói Antropológiai és Történeti Intézettel.

• Kutatás

Tudományos kutatás

Tudományos munka mutatói	2012.	
Tudományos munkatársak száma (fő)	43	
Tudományos fokozattal rendelkező munkatársak száma (fő)	12	
Tárgyévben megszerzett tudományos fokozatok száma (db)	2	
A tudományos munkatársak által kivett / a tudományos munkatársak számára engedélyezett összes kutatónap száma	100	
Kutatónapot igénybe vehető tudományos munkatársak száma (fő)	10	
A múzeum által kiadott önálló tudományos-muzeológiai kiadványok száma (monográfia, tanulmánykötet, folyóirat, kiállítási- és gyűjteményi katalógus, évkönyv) (db) (magyar idegen nyelven)	10	1
A munkatársak által írt, saját múzeumi kiadványban megjelent tudományos tanulmányok, közlemények, cikkek száma (db) (magyar idegen nyelven)	27	
A munkatársak által írt egyéb tudományos kiadványban megjelent tudományos tanulmányok, közlemények, cikkek száma (db) (magyar idegen nyelven)	48	2
A munkatársak által tartott tudományos előadások, összeállított poszterek száma (db) (ittthon külföldön)	23	7
A múzeum által megjelentetett ismeretterjesztő, pedagógiai kiadványok száma (db) (magyar	2	

idegen nyelven)		
A munkatársak által saját múzeumi vagy egyéb kiadványban megjelentetett ismeretterjesztő írások (magyar idegen nyelven)	36	
Kiállítási forgatókönyvek száma (állandó időszak) (db)		3
Megvalósult kiállítások száma (állandó időszak) (db)		14
Hazai tudományos programokban való részvétel (programok száma résztvevő munkatársak száma)	6	13
Nemzetközi tudományos programokban való részvétel (programok száma résztvevő munkatársak száma)	4	3
Felsőoktatásban oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő) megtartott órák száma (óra, 1 óra = 45 perc)	5	200
Felnőttképzésben oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő) megtartott órák száma (óra, 1 óra = 45 perc)	15	68

A múzeumi kutatás két nagy területe, a gyűjteményi anyag feldolgozása és kutatása, illetve új terepkutatások és a hozzájuk kapcsolódó tárgy és dokumentumgyűjtések feldolgozása. Az eredmények részben kiállításokban, gyűjteményi és kiállítási katalógusokban, részben tanulmányokban jelennek meg.

Ebben az évben két olyan saját új kiállítása nyílt a múzeumnak, amelyekhez kutató-, illetve feldolgozó munka kapcsolódott. A Rakosi60@neprajz.hu (Fejős Zoltán) illetve „Az igaz hitben végig megmaradjunk...” (Pálóczy Krisztina), a *Legek* kiállítás forráshiány miatt nem valósulhatott meg, a *Saaremaa, Muhumaa és Hiiumaa* című kiállítás megnyitása 2013. januárjára tolódtott.

2012-ben folytatódott a múzeum OTKA kutatása (*Bevándorló közösségek kortárs tárgyközpontú vizsgálata Budapesten*; témavezető: Szeljak György), a Budapesten élő migránsok körében folytatott kulturális antropológiai vizsgálattal. A kutatás esettanulmányok formájában különböző országokból érkező migránsok mindennapjait, beilleszkedési problémáit vizsgálja, elsősorban a tárgykultúrán keresztül. A kutatásban a múzeum öt munkatársa vesz részt (valamint egy külsős kutató). Ebben az évben elsősorban az elméleti keretek meghatározása, a kapcsolódó szakirodalom tanulmányozása volt a feladat. Megtörtént a vizsgált közösségek feltérképezése, tárgykultúrájuk megismerése.

A tárgykatalógus-munkálatok is tovább folytatódtak: országos program keretében zajlott, és ebben az évben be is fejeződött a templomi famennyezetek digitális katalógusának munkálata. (*Festett famennyezetek, templomi faberendezések állami és egyházi fenntartású közgyűjteményekben*. Országos digitális gyűjteményi katalógus – Kiss Margit). A különböző múzeumok adattáiraiban és a templomi helyszíneken zajlott a nagyszabású kutatómunka, a feldolgozás során elkészült 19 településről származó tárgy/tárgyegyüttes leírása, megszülettek a hozzájuk tartozó bevezető tanulmányok, megtörtént az irodalomjegyzék egységesítése. Az archív dokumentumok és a képanyag feldolgozása után az adatbázis mintegy 200 oldal szöveget és 930 digitális felvételt tartalmaz. A digitális katalógus a Néprajzi Múzeum honlapján keresztül hozzáférhető. www.neprajz.hu

Jól haladtak az *Ónedények Magyarország közgyűjteményeiben* (Vida Gabriella) című – szintén digitális formában készülő katalógus munkálatai is. 19 megyében és 4 önálló

intézményben folyik a munka, elkészült a tárgyleírások jelentős része, a bevezető tanulmányok vázlatai, elkezdődött a számítógépes háttér tervezése.

Több éves kutatómunka eredményeként elkészült és nyomdába került egy nyomtatott tárgykatalógus, amely a Néprajzi Múzeum egyik legértékesebb gyűjteményének Bíró Lajos óceániai gyűjtésének néhány tárgycsoportját, mintegy 400 tárgyat mutat be. (Bíró Anna: *Óceániai ékszerek*). Sajnálatos módon az OTKA nem támogatta a múzeum tárgykatalógus-pályázatát, így a további katalógusok megjelentetési lehetőségei rendkívül bizonytalanok.

A köznépi tárgyi világ differenciáltsága és változása a 18-19. századi Magyarországon címmel beadott OTKA-pályázat sem nyert, így ez a kutatás nem kezdődhetett el.

A munkatársak kiállításokhoz vagy saját kutatási témájukhoz kapcsolódó tanulmányainak publikálása a Néprajzi Múzeum saját kiadványaiban (kiállítási katalógusok, gyűjteményi katalógusok, Néprajzi Értesítő, Tabula) nagyrészt a tervek szerint haladt.

Látogatószám teljesülése:

tervezett:	100 000 fő
tény:	73 110 fő

A látogatószámot a fenntartó kérésének megfelelően tervezte a múzeum 100 000-re. A külső körülmények nehezedeése, a fizetőképes kereslet csökkenése mellett ennek okát elsősorban abban látjuk, hogy az intézmény marketingre fordítható költségei minimálisak voltak, kiállításaink, programjaink hírért nem tudtuk eljuttatni a potenciális látogatóknak. Ugyanakkor meg kell jegyezni azt is, hogy ez a látogatószám a múzeum épületére vonatkozik, ha az intézmény külső helyszínen megvalósított kiállításainak látogatóit is kalkuláljuk, akkor a ez a szám erősen közelít a 100 000-hez.

Múzeumpedagógiai foglalkozások,

2011. Szeptemberben kezdődött a Támop-3.2.11./10-1/KMR-2010-2012 *Mesével-játékkal a néprajzról. Múzeumpedagógiai programok a Néprajzi Múzeumban minden korosztály számára* című pályázat megvalósítása. Az Európai Unió forrásból nyert 45 311 605 Ft támogatásból megvalósuló nagyszabású projekt célja a Néprajzi Múzeum múzeumpedagógiai tevékenységének jelentős tartalmi és módszertani fejlesztése, a jelenlegi múzeumpedagógiai kínálat szélesítése, a résztvevők körének többirányú bővítése, a nevelési-oktatási intézmények tanórai, tanórán kívüli és szabadidős tevékenységeinek múzeumi eszközökkel történő támogatása.

A Néprajzi Múzeum múzeumpedagógiai tevékenysége, foglalkozásainak kínálata a TÁMOP, valamint az NKA múzeumpedagógiát támogató pályázatainak köszönhetően ebben az évben is tovább bővült. Minden korosztály számára (óvodástól-időskorig) kínál az intézmény múzeumi órákat, foglalkozásokat, amelyek kiállításaihoz, programjaihoz kapcsolódnak. Az időskorúak és felnőttek számára új előadássorozat indult „Mindig van új a nap alatt” címmel. TÁMOP pályázat fejlesztésnek köszönhetően 18 új múzeumpedagógiai tematika foglalkozásai folytak az első félévben, a második félévben pedig megkezdődött a fenntartási időszak. E programok között szerepelnek azok is, amelyek alkalmasak fogyatékos, vak és gyengénlátó, valamint szakképzésben részesülő diákok számára. Ezáltal nem csak korosztályi, hanem speciális órák bővítése is megvalósult.

A múzeumi órák és tárlatvezetések döntő többsége az állandó kiállításához kapcsolódott. Azonban gyarapodott azoknak az óráknak a száma is, amelyek a Néprajzi Múzeum gyűjteményeire épülnek (57 múzeumi órából 22 óra). A tárlatvezetések köre is bővült, a vezetésekre intenzíven bekapcsolódó kurátorok szakmai, valamint a közönség számára tartott vezetéseivel (115 szakmai tárlatvezetésből 72 az időszaki kiállításokban tartott szakmai vezetés volt.). A TÁMOP pályázat pénzügyi és szakmai lezárása ez év novemberében hiánypótlás nélkül került elfogadásra, amelyet az ellenőrző szervezet, az ESZA magas szakmai színvonalon megvalósuló pályázatként értékelt. A múzeumpedagógiai munkába egyre több önkéntest tudott bekapcsolódni, s ez a beszűkült anyagi lehetőségek miatt egyre fontosabb a Néprajzi Múzeum számára. Ebben az évben, a múzeumpedagógiai programokban 24 önkéntes vett részt. Egy lengyel Erasmus ösztöndíjas egyetemi hallgató révén a magyarországi lengyel kisebbségi képviselőkkel jó kapcsolatot sikerült kialakítani, amely jó alapot ad a hosszabb távú együttműködés kiépítéséhez.

A *Tárgyas_ragozás* → *szubjektív etnográfia* utazó kiállításához múzeumpedagógiai koncepció készült, ami írásos anyagként megjelent a DVD-n és a demonstrált helyi változatokban a Néprajzi Múzeum honlapján keresztül is hozzáférhető.

A *Mire jó a múzeum? A drámapedagógia, mint a felfedezés új módszere a csoportos múzeumi nevelésben* című akkreditált múzeumi szakmai továbbképzés első 30 órás programja megvalósult Joó Emese irányításával.

Felnőttek számára indította útjára a múzeum a *Lásson, értsen: a múzeumban és a helyszínen* című új előadássorozatot abból a célból, hogy gazdag Európán kívüli gyűjteményi anyaga segítségével kalauzolja el a résztvevőket a világ távoli, egzotikus kultúráiba. A Gyarmati János által tartott 6 – egyenként megismételt – előadásra 477-en voltak kíváncsiak. Az előadássorozathoz blog is készült.

Mindig van új a nap alatt címmel néprajzi szabadegyetem indult, amely archív filmek, fotók és a kiállításokban nem látható, raktárakban szunnyadó műtárgyak bemutatásával igyekszik a hallgatókhoz közelebb hozni az egzotikus kultúrákat.

Rendezvények

Az év folyamán a legjelentősebb rendezvényeink a következők voltak:

- **Magyar Kultúra Napja** 2012. január 22.

Rendhagyó múzeumi rajzóra 2012. február 26. A Néprajzi Múzeum rajzgyűjteményének ritkaságaiból

Néprajzi Múzeum Napja 2012. március 5.

Egész napos ingyenes program gyerekeknek és felnőtteknek
Múzeumpedagógiai és kézműves foglalkozások, mesejátékok
Restaurátor műhelyek titkai – vezetett látogatások 3 alkalommal
Tárlatvezetések a kiállításokban 8 alkalommal
Vajda László könyvtárának bemutatása
Bokréta és biciklilánc – Magyar néprajzi filmfesztivál programja
Kapcsolódó filmvetítések és beszélgetések a készítőikkel:
Koncert – Darvas Kristóf harmonikaművész

Virágvasárnap a Néprajzi Múzeumban Hagyományos húsvéti vásár, kézműves műhely és játszóház 2012. április 1.

Mesterségbemutatók, Tojásdíszítés a kézműves kiállítás és vásár mestereivel
A kézműves programok, a kiállításokban játékos és szakmai tárlatvezetések
A virágvasárnap természete. Ismeretterjesztő beszélgetés és múzeumi tárgyvizsgálat néprajzkutatókkal

Töltőttrózsa és kakastaréj. Vetítéses előadás és tojásdíszítési gyakorlatok felnőtteknek. 2012. április 2. - 2012. április 3.

Kis Könyves Éj. A Muzbo, Néprajzi Múzeum Boltjának programjai. 2012. április 20.
Épületséta a könyvbemutatók, beszélgetések

"Tiszán innen - Dunán túl" VII. Országos Népdaléneklési Minősítő Verseny a Néprajzi Múzeumban 2012. május 6.

Rendezd TE! A Néprajzi Múzeum programjai a Múzeumok Majálisán (Magyar Nemzeti Múzeum, Múzeumkert) 2012. május 19. - 2012. május 20.
Interaktív játékok, kézműves programok, múzeumi kiadványok értékesítése

Múzeumok Éjszakája 2012. június 16.

Exkluzív múzeumi túrák pincétől a padlásig, játékos múzeumi túrák gyerekeknek, tematikus tárlatvezetések, zenés múzeumi kávéház, kézműves műhelyek

Mesés rajzok: Igazgyöngy Alapítvány

Az éjszaka tárlata: Rajzok, hímzések, üvegképek

Köszegi Edit: Mesés rajzok (dokumentumfilm premier)

Kosárfonó, szegkovács, rézműves. Jelenthet-e kiutat a mélyszegénységből a hagyományos cigány mesterségek újraélesztése? A filmbemutatót követő beszélgetés vendége L. Ritók Nóra, El-Hassan Róza, Lackner Mónika és Spitzer Gyöngyi Soma

Termékvásár az Igazgyöngy Alapítvány mesés rajzokkal díszített hímzéses táskáiból

Üvegfestő kézműves műhely és módszertani bemutató

No Corruption: a szendrőládi kosárprojekt és El-Hassan Róza

Termékvásár a projekt során készített vesszőfonott laptoptáskákból, Pedig nád! Kosárfonó kézműves műhely; Vesszőfonott műtárgyak bemutatója a Néprajzi Múzeum gyűjteményéből

A *No Corruption* kosárfonó kézművességet megújító képzőművészeti projekt vetített képes bemutatója, El-Hassan Róza előadása

Filmek vetítése és beszélgetés a filmekről: Szóts István filmrendező-operatőr 100. születésnapjára

Jégpróba. Grönlandi játszóház: próbatételek, ügyességi játékok inuit módra

Ha lúd, legyen kövér! Családi Márton-nap lengyel szemmel. A Múzeumok Őszi Fesztiváljának programja 2012. november 11.

Tárlatvezetések 4 alkalom, kézműves műhelyfoglalkozások

Múzeumok Őszi Fesztiválja

2012. október 5. A fotógyűjtemény felfedezése

2012. október 26. A műtárggyűjtemények pedagógiai hasznosítása

2012. október 19. A technológia gyűjtemény felfedezése

2012. október 12. Kulisszatitkok nyomában – egész napos program

épületséták, restaurátor műhelyek látogatása, a könyvtár felfedezése

Mindig van új a nap alatt! Néprajzi szabadegyetem felnőtteknek: nyugdíjasoknak, egyetemistáknak, főiskolásoknak 2012. október 8. - 2013. április

Ismeretterjesztő előadássorozat archív filmek, fotók és a kiállításokban nem látható, raktárakban szunnyadó műtárgyak bemutatásával

2012. október 8. Aztékok és a spanyol hódítók – Gyarmati János

2012. november 5. Obi-ugorok között – Kerezsi Ágnes

2012. december 3. Afrikai maszkművészet – Földessy Edina

Itt a vége? Vagy mégsem? Az ősi maja civilizáció és a világvége. Gyarmati János előadássorozata Előadások a "Lásson, értsen: a múzeumban és a helyszínen" sorozatban 2012. szeptember 12. - 2012. november 28.

2012. szeptember 12. Az ősi maják és más közép-amerikai népek világképe, teremtménymítoszai

2012. szeptember 26. Maja időszámítás és írás

2012. október 10. Maja prehistória körvonalakban

2012. október 24. A maja városok, a csillagok háborúja

2012. november 7. Királyok, harcosok, parasztok

2012. november 21. Valóban világvéget jóstak a maják 2012-re?

Advent idején Ünnepi virágdíszek - kiállítás, verseny, bemutató és ArtEtno vásár

2012. november 23. - 2012. november 25

Adventi Hangok Kertje. Koncert és családi karácsonyváró délután a Néprajzi Múzeumban.

2012. december 15.

• Múzeumi kiadványok

A múzeum a kiadványok száma és minősége terén tartotta a korábbi magas szintet (2012-ben 7 új kiadvány jelent meg). Folytatódott a múzeum gyűjteményeit bemutató tárgykatalógus sorozat megjelentetése. A szakmai kiadványok eladásához hosszabb időre van szükség, ezekre a fizetőképes kereslet viszonylag alacsony, hosszabb megtérülési idővel kell számolni. A múzeum könyvbemutatókkal, külső helyszíneken történő árusítással, online terjesztéssel, nagy könyvhálózatokhoz való kapcsolódással, könyvbörzék szervezésével, különböző alkalmakhoz kapcsolódó árleszállítással igyekszik minél szélesebb körben terjeszteni kiadványait.

2012-ben megjelent új kiadványok:

		Eladott pld.	Maradt pld.
Átváltozások. Palotából múzeum Képtár 3.	2012	225	875
Nők, szőnyegek, háziipar (nagykatalógus)	2012	257	243
Néprajzi Értesítő 2011	2012	194	306
Tabula 2011(1-2)	2012	164	336
Az én gyűjteményem – Óceánia	2012	93	207
Katonalevelek	2012	184	316
Madok filmek	2012	100	100

• Műtárgyvédelem

Műtárgyvédelemben 2536 tárgy részesült. 75 tárgy restaurálásra, 1340 tárgy tisztításra, 157 tárgy konzerválásra, 245 tárgy fertőtlenítésre került. Egyéb védelemben 719 db tárgy részesült.

A fenntartó Minisztérium szakmai elképzeléseivel összhangban – a múzeumi műtárgy-állomány hatékonyabb és takarékosabb védelme érdekében – 2012-ben is folytatódott a Múzeumi Állományvédelmi Program. A program célja annak biztosítása, hogy a múzeumi vezetők és az ott dolgozó szakemberek átfogó módon sajátítsák el és építsék be a megelőző műtárgyvédelem szemléletét tevékenységükbe az intézményi munka minden területén.

A rendelkezésre álló keretből az előző évekhez hasonlóan elsősorban koordináló feladatok el látására és jelképes támogatásokra nyílt lehetőség.

1. Befejeződött a *Műtárgybarát környezet – környezetbarát múzeum* gondolat köré szervezett kezdeményezés. Ennek jegyében kiemelten támogatta a környezetvédelemmel és a munkavédelemmel kapcsolatos elméleti alapok megerősítését, valamint folyamatos konzultációs

lehetőséggel és továbbképzés szervezésével növelte a tájékozottság mértékét. A környezetbarát múzeumok megteremtése érdekében az intézmények információs segítséget kaptak a környezetvédelem területén előírt kötelezettségeik teljesítéséhez, hogy a munkatársak az előírásoknak megfelelően tudják kezelni a veszélyes hulladékokat, valamint szabályosan tudják elvégezni az ezzel kapcsolatos adminisztrációs feladatokat.

Az Állományvédelmi Program 2011. második félévében meghirdetett akciójával **lehetőséget biztosított a múzeumokban felhalmozódott veszélyes hulladék elszállítására és megsemmisítésére.** A jelentkezőknek vállalniuk kellett, hogy a továbbiakban keletkező veszélyes hulladékokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően kezelik. 2012. április végéig megtörtént a veszélyes hulladék elszállítása minden helyszínről. Az elszállítás és megsemmisítés költségeit a Program a 2011-es támogatási keretből finanszírozta.

2. A program a múzeumi munkatársak szakmai tájékozódását továbbképzéssel és személyes konzultációkkal segíti. Ebben az évben a továbbképzést 2012. november 27-én a Petőfi Irodalmi Múzeumban tartottuk meg. A képzésen 68 fő regisztrált. Az előadások anyaga megtekinthető a www.allomanyvedelem.hu honlapon.

3. A veszélyes hulladék elszállítására és megsemmisítésére, rendelkezésre álló anyagi keret maradványának terhére a Program szabványos veszélyes hulladéktároló edényeket, munkavédelmi eszközöket, védőfelszereléseket és kármentő készletet vásárol a résztvevő intézmények számára, előzetes igény-felmérés szerint.

4. Kártevő-mentesítési program. Előzetes igényfelmérés alapján a Program segítségével 72 helyszínen történik meg a múzeumi raktárak gázosítása, kártevő-mentesítése. A munka régiók szerint zajlik, 2012 végéig 60%-os teljesítéssel valósult meg, mert a téli időjárási körülmények miatt (hideg, magas páratartalom) a raktárak műtárgykörnyezeti paraméterei nem megfelelőek a fertőtlenítés kivitelezéséhez és a hatásfoka sem lenne megfelelő. Fokozott mértékben fennáll a műtárgykárosodás veszélye. Az EMMI Közgyűjteményi Főosztálya, a munka befejezésének határidejét 2013. május 31-ig meghosszabbította.

5. A www.allomanyvedelem.hu honlapon található adatbázis, a beszámolók, szakcikkek, valamint a felkínált szolgáltatások és a folyamatosan aktualizált információs bázis révén segíti a Program az intézmények megelőző műtárgyvédelmi munkáját.

A hírlevélküldő rendszer működtetése és a honlap a naprakész tájékoztatás révén fórumot teremt a téma iránt érdeklődőknek az állományvédelmi munkához, segítséget a napi nehézségek leküzdéséhez.

6. Befejeződött a monitorozó céllal végzett raktárfelmérés informatikai és szöveges kiértékelése és bizonyos tekintetben összevetése a 2003-as felmérés adataival.

A Bizottság kiemelt feladatának tekintette a 2003-ban történt múzeumi raktári felmérés megismétlését, azaz a múzeumi műtárgyak tárolási körülményeinek monitorozását. A felmérés célja a Múzeumi Állományvédelmi Program első ciklusának működése nyomán bekövetkezett változások mérése, rögzítése, értékelése volt.

A felmérés teljes kiértékelése, az összehasonlító elemzés befejeződött, az elkészült tanulmányt minden érdekelt megkapta, és a www.allomanyvedelem.hu honlapon is elérhető lesz.

7. Az Állományvédelmi Bizottság tulajdonában lévő eszközök kölcsönzése egész évben zajlott. Visszajelzések alapján megállapítható, hogy ez a lehetőség nagy segítség az intézmények számára.

A készülékek hosszú élettartamának biztosítása érdekében rendszeres karbantartásuk nélkülözhetetlen.

8. A Bizottság rendkívüli ülés keretében konzultációs lehetőséget biztosított az egri Dobó István Vármúzeum munkatársainak a szakszerűtlen raktár-fertőtlenítés kapcsán bekövetkezett műtárgykárosodások elhárításával összefüggő feladatok meghatározására, és lehetőséget biztosított egy OPUS 10-es mérőkészülék és egy szárító berendezés soron kívüli kölcsönzésére.

- **Állománygyarapodás**

2012. évi összesített műtárggyarapodás és leltározás

	Gyarapodás 2012	Leltározás 2012	Leltározatlan 2012
Gazdálkodás-gyűjtemény	7	6	1
Technológia-gyűjtemény	3	2	1
Háztartásgyűjtemény	32	32	
Textilgyűjtemény	144	28	116
Rítusgyűjtemény	172	172	
Regionálisgyűjtemény	12	6	6
Demonstrációs eszköz gyűjtemény			
Összesen	370	246	124

- **Pályázati tevékenység**

a) Pályázati projektek bemutatása, aktuális helyzete

Áthúzódó pályázatok

Hazai pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Teljesülés
NKA – Múzeumok őszi fesztiváljához kapcsolódó programok megvalósítása	300 000	200 000	megvalósult
NKA – Tabula könyvek 11. „Színre vitt helyek” megjelentetése	1 000 000	400 000	kötet megjelent
NKA – Néprajzi Múzeum tárgykatalógusa 18. Szacsuvay Éva: Szobrok	2 090 000	800 000	kötet megjelent
NKA – Átváltozások – Palotából múzeum... c. fotóalbum kiadása	1 300 000	800 000	kötet megjelent
NKA – Kása Béla 200 db fotójának megvásárlása	1 000 000	800 000	megtörtént
NKA – A Múzeumi Könyvtár állományának gyarapítása	331 200	200 000	megtörtént
NKA – A Magyar Néprajzi Bibliográfia 2007–2008. évi ciklusa bibliográfiai tételeinek angol nyelvre fordíttatása és szerkesztése internetre	756 600	756 600	megvalósult
NKA – Melka Vince grafikák restaurálása	518 000	518 000	megvalósult
NKA – Vajda László professzor hagyatékának hazaszállítása	3 100 000	2 500 000	megvalósult
NKA – Kovács Ilona: Katonalevelek c. könyv megjelentetése	749 044	449 000	kötet megjelent
NKA – A paradicsom elvesztése – Amazónia	6 890 000	3 500 000	megvalósult

Hazai pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Teljesülés
NKA – Az én gyűjteményem: Kauri és nagyító – ékszerek Óceániából c. múzeumpedagógiai gyerekkönyv megjelentetése	442 500	354 000	kötet megjelent
NKA – A Néprajzi Értesítő XCIII. szám megjelentetése	1 517 500	450 000	kötet megjelent
NKA – A Tabula 2011. évi I–II. számának megjelentetése	1 318 000	450 000	megjelent
NKA – Női munka, háztartás, házi-ipar a nemzetépítés korában – a szőnyeg példája c. kiállítás kiadványok és programok megvalósítása	25 000 000	14 000 000	megvalósult
NKA – Festett famennyezetek, templom faberendezések állami, illetve egyházi fenntartású közgyűjteményekben – gyűjteményi katalógus	2 600 000	1 200 000	megvalósul
NKA – Tárgyas ragozás – Szubjektív etnográfia c. vándorkiállítás, kiadványok, programok	3 384 000	1 500 000	megvalósul
NKA – Kauri és nagyító – Bíró Lajos óceániai ékszerei	2 500 000	1 800 000	megvalósult, elszámolás; 2013
NKA – Ónedények Magyarország közgyűjteményeiben – gyűjteményi katalógus megvalósítása	1 692 000	1 319 000	teljesítés folyamatban
NKA – Népi bábtáncoltató betlehemek restaurálása	1 223 000	1 100 000	megvalósult
NKA – Gyűjteménygyarapítás: Vásári mutatványos (hintás) jelenet összeállítása	900 000	900 000	megvalósult
NKA – Bíró Anna: A Néprajzi Múzeum tárgykatalógusai sorozat 18. kötet	1 050 000	1 000 000	megvalósult
NKA – WEB-TÁR: Múzeumi dokumentálás, megosztás és archiválás web2-es módszerekkel	980 000	900 000	megvalósult
NKA – A Néprajzi Múzeum műtárgy és archiválási gyűjteményi adatbázisainak komplex, felhasználóbarát közzététele	760 000	600 000	megvalósult
OTKA – Bevándorló közösségek tárgykultúrájának vizsgálata Budapesten	15 364 000 (teljes összeg)	15 364 000	teljesítés folyamatban

2012-ben beadott pályázatok

Hazai pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)
NKA – MÁK-od van! A magyar állandó kiállításhoz kapcsolódó innovatív múzeumpedagógiai programok és kiadványok két korosztály számára	2 466 042	Nem nyert
NKA – „Néprajz pont hu” - új műhelybeszélgetés sorozat és Márton napi családi rendezvény a Múzeumok Őszi Fesztiváljához kapcsolódóan a Néprajzi Múzeumban	900 000	Nem nyert
NKA – Ácsolt fatornyok – védeltető templomok c. vándorkiállítás és kiadvány megvalósítása	1 905 000	1 000 000
NKA – Saaremaa, Muhumaa és Hiiumaa. Az észti szigetvilág néprajzi képe száz évvel ezelőtt - Bán Aladár gyűjteménye c. időszaki kiállítás, kiadvány és múzeumpedagógiai program	3 000 000	2 000 000
NKA – Néprajzi szabadegyetem felnőtteknek, időskorúaknak és diákoknak: „Mindig van új a nap alatt. Népek, kultúrák, muzsikák” pedagógiai programok	1 305 000	700 000
NKA – A gyűjteményfejlesztési stratégiák című éves néprajzos muzeológus szakági konferencia (Szeged 2012. október 3-5.) megrendezése	1 541 500	1 400 000
NKA – Hofer Tamás: Egy falu az országban. Képek Átányból c. kötet második kiadása	500 000	Nem nyert
NKA – Gráfik Imre: A nyereg c. műtárgykatalógus kiadása	1 590 000	800 000
NKA(miniszeri keret) – Mandel Quartet és a Téka: Historikus népzene (karácsonyi hangverseny) - 2012.12.08. 17-22 óráig Néprajzi Múzeum dísztermében	1 332 000	500 000
NKA – Arday Ildikó iparművész Sakktáblás festékes című szőnyegének megvásárlása	700 000	700 000
NKA – A ryijy élő hagyománya. A finn szőnyeg 1707-2012 között című kiállítás vizuális arculatának megvalósítása	1 500 000	430 000
NKA – Szamódy Zsolt Olaf fotóművész Kínában készített fényképeinek megvásárlása a Néprajzi Múzeum fényképtárának	1 200 000	750 000
NKA – Hammer Ferenc: ... <i>nem kellett élt vasalni a farmerbe</i> . Minden-napi élet a szocializmusban című kötet megjelentetése	976 760	500 000

NKA – Néprajzi Értesítő – a Néprajzi Múzeum évkönyve – 2012. évi számának kiadása	1 296 000	700 000
NKA – A múzeum raktárainak és kiállítótereinek fertőtlenítésére, vegyszeres kezelésére és törökbálinti mőtárgyraktárának portalanítására	681 720	500 000
NKA – A Néprajzi Múzeum gyűjteményeinek védelmét szolgáló szekrények + rolók, karton és savmentes tárolók, palliumok, csomagoló anyagok beszerzésére	1 420 820	400 000
NKA – A Néprajzi Múzeum restaurátor műhelyeinek tevékenységéhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzésére	209 150	209 000
NKA – Népi betlehemek restaurálására	1 423 430	700 000
NKA – Magyar Néprajzi Bibliográfia 2009-2010. ciklus kézirat elkészíttetésére	500 000	500 000
NKA – Szakkönyvtár gyarapítására	300 000	Nem nyert
NKA Könyvtári könyvek restaurálása	500 000	500 000
NKA – Boglár Lajos hagyatéka, a vándorhintás tárgyegyüttes utolsó elemeinek és a vajdalánc megvásárlására	7 300 000	3 500 000
NKA – A Néprajzi Múzeum magnószalagjainak digitalizálására	1 660 000	700 000
OTKA – A Néprajzi Múzeum tárgykatalógusai	67 000 000	Nem nyert
OTKA – A köznépi tárgyi világ differenciáltsága és változása a 18-19. századi Magyarországon	9 074 000	Nem nyert

Új Magyarország Fejlesztési Tervhez vagy Új Széchenyi Tervhez kapcsolódó pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Megvalósulás
TÁMOP – Mesével-játékkal a néprajzról – Múzeumpedagógiai programok a Néprajzi Múzeumban minden korosztálynak	45 311 605	45 311 605	Megvalósult

Egyéb, nem hazai forrásokra épülő pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)
CE-NewMuse. National Ethnographical Museums as Agents of Reflecting Urban Social Development (Central Europe Program)	1 943 475 EURO	nem nyert
DanubeCult. The cultural memories of Danube regions from past to future	141 843 EURO (partnerként)	nyert

1.1. a) Az év folyamán végrehajtott szervezeti, szervezési, egyszerűsítési, takarékosági intézkedések okairól, {jogszabályváltozás: 1004/2012.(I.11.), a 1036/2012.(II.21.), a 1122/2012.(IV.25.), a 1428/2012.(X.8.), ill. az 1635/2012.(XII.18.) korm.határozatok hatásai} és azok gazdálkodásra gyakorolt hatásáról, az elért eredmények bemutatásával

Az év során két jogszabály okozott jelentős megszorítást az intézménynek, az 1004/2012.(I.11) korm.határozat és az 1036/2012.(II.21) kormányhatározat. Előbbi határozat alapján a kötelezően előírt létszámleépítés az év folyamán 20%-kal csökkentette a múzeum dolgozói állományát. Mindennek végrehajtása fizikai és pszichikai értelemben egyaránt óriási terhet rótt az intézményre. Új munkaszervezési rendre kellett áttérni, az eltávozottak feladatait a tovább dolgozó munkatársaknak kellett átvállalni, teljes munkakörök szűntek meg (pl. programszervező, tudományos titkár). A múzeum teljesítőképességének határára került. Alapvető szervezeti átalakítás nem történt. A Kommunikációs Főosztály vezetését Fejős Zoltán főigazgató, a Gyűjteményi Főosztály vezetését – a főosztályvezető felmentési idejének lejártá után – Szarvas Zsuzsanna főigazgató-helyettes vette át. A megismételt gazdasági igazgatói pályázat eredménnyel zárult, az intézmény gazdasági igazgatója áprilistól Vágvölgyi Márta. A Gazdasági Hivatal élére októbertől új főosztályvezető került.

A szakalkalmazottak rendszeresen – az egyik pénztáros kényszerű elküldése miatt egyre nagyobb mértékben – kisegítő tevékenységeket is ellátnak (ruhatár, jegyellenőrzés). Az Etnológiai Archívumot a leépítés leginkább a kutatószolgálati területen érintette, ezt a feladatot teljes egészében muzeológusoknak kellett átvenniük. Ez előre nem kalkulált leterheltséget jelentett, ami a gyűjteményi munkától vette el az időt. A jövőben ezzel a plusz tevékenységgel számolni kell. A múzeum közönségszolgálati és múzeumpedagógiai tevékenységében mind több feladat hárult a muzeológusokra.

Az 1036/ 2012.(II.21.) korm.határozat szerinti beszerzési tilalom a Múzeum likvid forrásainak hiánya miatt csak az informatikai eszközök vonatkozásában okozott problémát, hiszen források hiányában sem bútor, sem gépjármű vásárlása nem kerülhetett szóba.

1.1.b) N. É.

1.1. c) N. É.

1.1. d) N. É.

1.1. e) N. É.

1.1. f) A Néprajzi Múzeumban 1 fő részesül lakásépítési támogatásban, a 2012. december 31-én fennálló tartozás összege: 157 e Ft. A szerződés 2014.04.30-án jár le.

1.1 g) N.É.

1.1 h) A kincstári információszolgáltatás mind a telefonos ügyintézés, mind az e-adat elektronikus rendszerén keresztül gyors és kielégítő.

1.1. i) A főigazgató megbízása 2012. december 14-én járt le, így gyakorlatilag az egész év során el tudta látni a főigazgatói feladatokat. A pályáztatás eredményeképpen kinevezett új főigazgató csak 2013. február 01-től vette át az irányítást, a köztes időben a főigazgató-helyettes vezette az intézményt. A gazdasági igazgatói álláshelyre a megismételt pályázati kiírás után 2012. áprilisától került kinevezésre az igazgató asszony, aki eddig az időpontig a múzeum gazdasági főosztályvezetését és megbízottként a gazdasági igazgatói feladatokat is ellátta.

I./2. Az alaptevékenység változása és annak gazdálkodásra gyakorolt hatása

2.a) Azon rendkívüli események, illetve körülmények bemutatása, amelyek a pénzügyi helyzetre, az eszközök nagyságára és összetételének alakulására hatással voltak és a költségvetés összeállításánál még nem voltak ismertek, illetve pénzügyileg még nem kerültek rendezésre

2. b) Az intézmény által ellátott többletfeladatok bemutatása

A Néprajzi Múzeum 2012-ben négy – külső helyszínen megrendezett – kiállítást valósított meg a munkatervben szereplő feladatok mellett:

A Magyar népi ékszerek

2012. január 16. – 2012. február 9. Óbudai Kulturális Központ Békásmegyeri Községi Háza

Fekete-Körös-völgy lakói és települései a századfordulón

A Néprajzi Múzeum és a várasfenesi Györffy István Alapítvány utazó kiállítása
2012. szeptember 7. – 2013. augusztus 31.

Finnugor népek a Néprajzi Múzeumban

A Néprajzi Múzeumnak a VI. Finnugor Világkongresszus tiszteletére rendezett kiállítása

Siófok – Kálmán Imre Művelődési Központ

2012. szeptember 6. – 2012. szeptember 29.

„A szívünk mélye ugyanaz...”

Jézus Társasága Magyarországi Rendtartománya – Párbeszéd Háza, Budapest,
2012. szeptember 26. – 2012. október 9.

38 roma festmény a Néprajzi Múzeum gyűjteményéből

2.c) Az év során átadott és átvett feladatok és az ezekhez kapcsolódó létszám- és előirányzat mozgások bemutatása

A Múzeumban 2012-ben nem volt feladatátadás, ill. feladatátvétel.

2.d) Az intézmények működésének helyzete, a működési tevékenység értékelése, a megvalósuló fejlesztések, ágazati és célfeladatok hatása.

A Néprajzi Múzeum a szinte lehetetlen körülmények ellenére igyekezett szinten tartani az intézményben folyó szakmai munka mennyiségi és minőségi mutatóit. A kiállítások – egy kivétellel – megvalósultak, a tudományos kutató- és feldolgozó munka a tervezett intenzitással folyt. A hangsúly a gyűjteményi munkára helyeződött. A legjelentősebb eredményt a múzeum gyűjteményi adatbázisának nyilvánossá tétele jelentette, amelynek segítségével létrejött a legnagyobb magyarországi múzeumi online adatbázis. Ennek fontosságát nem lehet eléggé hangsúlyozni. A Támop pályázatnak köszönhetően rendkívül sikeres volt az intézmény múzeumpedagógiai tevékenysége. A tervezett látogatószámot azonban a nehezedő belső és külső körülmények következtében nem sikerült elérni.

A működtetés feltételeit nehezítette, hogy az intézmény folyamatosan rendkívül nehéz likviditási helyzetben volt kénytelen gazdálkodni. Az intézmény ÁFA-elszámolás vonatkozásában visszaigénylő pozícióban van, meg kell előlegeznie a számlák áfa-tartalmát addig, amíg azt az adóhatóság vissza nem utalja. A múzeum visszaigényelhető (de még nem kiutalt) áfa követelése folyamatosan több millió forint. Az előző évekről áthúzódó 38 millió forint kötelezettségállományt csak oly módon sikerült megszüntetnünk, hogy az egyéb, aktuálisan szükséges felújítási, karbantartási munkálatok elmaradtak.

Az intézményi költségvetés szoros, pályázaton nyert támogatások nélkül a szakmai feladatok nem megvalósíthatók. Ugyanakkor nagy problémát jelent a pályázati önrészek fedezetének biztosítása.

A kialakult helyzet megoldására az intézmény igyekezett a kiadásait minimalizálni, illetve a saját bevételeit a lehetőségekhez képest növelni az épület hasznosításával, a jegybevétel növelésével.

II.RÉSZLETES INDOKLÁS

II.1. A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulása

Megnevezés	Teljesítés tény (eFt)	
	2011. év	2012. év
Kiadás összesen	611 752	508 749
- ebből: működés	563 540	486 110
felhalmozás	48 212	22 639
Bevétel összesen:	655 225	540 535
- ebből: támogatás	353 721	370 357
működési bevétel	119 579	123 207
átvett pénzeszköz	138 453	7 063
egyéb bevétel /maradvány/	43 472	39 812

A kiadások összességében 17 %-kal csökkentek, ami nem csak a költségek további visszafogásának eredményeképpen adódott, hanem a befejeződött, előző évről áthúzódott TÁMOP pályázatokra már kevesebbet kellett költeni. A Könyvtári TÁMOP pályázat záró elszámolásának elfogadásáig visszatartott 3,4 M Ft év közben megérkezett, de így is 8 hónapig kellett a Múzeumnak a megelőlegezett kiadásaira várni. A Múzeumpedagógiai TÁMOP pályázat végelszámolására megelőlegezett 6, 6 millió forint csak 2013-ban érkezett a számlánkra.

A csökkenő kiadási tételek szoros összefüggésben vannak a létszámleépítés miatti költségvetési támogatás csökkentésével. Az intézkedés végrehajtása során jelentkező felmentési díj, végkielégítés, stb plusz kiadásaira a fedezetet megkaptuk 41,7 M Ft értékben, mellyel 2012-ben még nem tudtunk elszámolni, mivel egy esetben peres eljárás indult. Az eljárás 2013-ban fejeződik be, a fel nem használt összeg - várhatóan 3 millió Ft – fedezete a 2012.évi maradvány része.

A felhalmozási kiadások legjelentősebb tétele a múzeumi nyílászárók rekonstrukciójára fordított bruttó 19 millió Ft-t volt, melynek forrását nettó 18 millió Ft értékben a 2010. évi fejezeti maradványból biztosította a minisztérium. Az elszámolásra engedélyezett határidő miatt a teljes összeg felhasználására nem volt lehetőség, így a különbözetet visszautaltuk a fenntartó számlájára.

Függő, átfutó, kiegyenlítő kiadások-bevételek

KIADÁSOK

Aktív függő kiadások:

Allianz átutalás)	30 000 Ft
Kerekítési diff.	475 Ft
APEH elszámolás 2012	58 934 Ft
Utaltvány	5 200 Ft
	94 609 Ft

BEVÉTELEK

Passzív függő bevételek:

Múzeumi Kávészó óvadék	1 440 000 Ft
Vállalkozói biztosíték	2 221 000 Ft
Munkabértartozás	181 197 Ft
12.havi kompenzáció	379 400 Ft
OEP Tb 1%	17 403 Ft
Tartásdíj 11. havi	10 214 Ft
Bankkártya elszámolás	87 590 Ft
Visszajött utalás	109 214 Ft
	4 446 018 Ft

2. Az előirányzatok alakulása-az előirányzatok és pénzforgalom egyeztetése

2.a) kiadás-bevételi előirányzatok hatáskörönkénti módosítása:

	Megnevezés	Előirányzatok eFt						
		Szem.	Jár.	dologi	beruh.	közpti beruh.	felúj.	összesen
1.	Eredeti előirányzat	212800	58900	93100	5100			369900
2.	Kormány hatáskörű módosítás							
	Bérkompenzáció	5364	1448					6812
	Összesen:	5364	1448	0	0			6812
3.	Irányító szervi hatáskörben							
	Gazd.program működtetése			1226				1226
	Riasztó			280				280
	Klíma javítás			381				381
	OTKA pályázatok	1440	389	2736	200			4765
	Többletbevétel felhaszn. Eng.	530	189	12842				13561
	Összesen:	1970	578	17465	200			20213
4.	Intézményi hatáskörű módosít.							
	NKA pályázatok			11590				11590
	Fejezeti tám. Nyílászárók rekonstrukciója			18000				18000
	TÁMOP Könyvtár				1045			1045
	TÁMOP MÚZP	10272	3250	14934				28456
	Egyéb támogatás, átvett pénzeszköz			7664				7664
	Saját h.k átcsoportosítás (létszámleépítés)			41698				0
	2012.évi előirányzat maradvány	25623	6432	11285	132			43472
	Összesen.	35895	9682	105171	1177			151925
5.	Előirányzat vált. összesen (2+3+4)	43229	11708	122636	1377			178950
6.	Módosított előirányzat mindösszesen (1+5)	256029	70608	215736	6477			548850

2. b) Meghatározott feladatra kapott/elvont előirányzatok (eFt) összeg (eFt)**Felhasznált**

Bérkompenzáció	6 812	6740
OTKA – átvett maradvány	4765	2491
Gazdasági program használata	1 226	968
Törökbálinti riasztó	280	280
Klíma karbantartás	381	381
összesen:	13 464	10 860

A fel nem használt 2604 e Ft a kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradvány része.

2. c) Személyi juttatások előirányzatának alakulása**Létszám és bérgazdálkodás**

Megnevezés	Közalk.létsz. (fő)	Éves össz. illetm. (eFt)	Átlag (eFt)
Teljes munkaidős	66	182601	2 766
Részmunkaidős	20	46 604	2 330
Összesen	86	229 205	2 665

Pótlékok

Megnevezés	Közalk. létsz. (fő)	Átlag (eFt/hó)
Vezetői pótlék	10	450
Nyelvpótlék	38	564,3
Tudományos pótlék	43	354,6
Címpótlék	9	112,0

A vizsgált időszakban a bérbeállási szint 120,19%-os.

A létszámleépítés 2012-ben nem eredményezett az intézménynél megtakarítást, tekintettel arra, hogy a peres eljárás miatt az érintett munkavállaló bérét fedezet nélkül a továbbiakban is biztosítanunk kell, valamint a leépítés jogszerű megkezdéséig eltelt 2 és fél hónapos időszakban az összes érintett dolgozó illetménye szintén úgy került kifizetésre, hogy a fedezete 2012. január 01-től már nem szerepelt a költségvetésben. A volt gazdasági igazgatót megbízásának megszüntetése után a törvényi kötelezettségnek megfelelően gazdasági szakalkalmazottként foglalkoztattuk 3 hónapig, további 1628 e Ft nem tervezett bérköltséggel.

Dologi kiadások előirányzat változása

Eredeti előirányzat 93100 eFt, a módosított 215736 eFt, a teljesítés 182062 eFt volt. A dologi előirányzat likvid pénz hiányában a működésből az intézmény üzemeltetési kiadásait sem biztosította teljes mértékben, több karbantartás, biztonsági felülvizsgálat maradt el.

A Múzeum fűtését három kazán biztosítja, melyeket életveszélyes állapotuk miatt nem lehetett beindítani. Forráshiány miatt csak részleges megoldást tudtunk finanszírozni, így két kazán kisebb javítását végeztettük el, amellyel csak részben lehetett az épületet fűteni.

A 2010.évi fejezeti maradványból 18 millió forint támogatásban részesült az intézmény, amely a nyílászárók rekonstrukciójára volt felhasználható. Az előirányzat a dologi kiadások között szerepel, a megvalósítás egy része viszont a felújítási kiadások között. Tekintettel arra, hogy a felhasználás időben kötött volt, a közbeszerzést nem tudtuk kiírni, így a megvalósítás a közbeszerzési értékhatár alatti összegben (15 M Ft) volt megvalósítható. A különbözetet az elszámolást követően visszautaltuk a minisztérium számlájára.

A szakmai feladatok ellátásához pályázatokból sikerült a hiányzó fedezetet biztosítani, elsősorban NKA támogatással, valamint saját bevételből, személyi juttatásokról történő átcsoportosítással. A lezárult TÁMOP pályázatok biztosították a pályázatban meghatározott feladatok színvonalas ellátását.

A korábbi években bevezetett takarékosági intézkedéseket ebben az évben is fenntartottuk, karbantartási és egyéb szerződéseinket áttekintettük, azonban a kiadások további csökkentése az intézmény működtetését veszélyeztetné.

Felhalmozási kiadások előirányzata

Eredeti előirányzatunk intézményi beruházásra 5 100 eFt, felújítást nem terveztünk. A módosított e.i.:6477 e Ft.

Felhalmozási kiadások teljesülése (eFt)	
intézményi beruházás	
• Hun-Téka szoftwer (TÁMOP)	1306
• Note book vásárlás (OTKA)	145
• Integrált gazd.program, +szerver	1532
• Monari program (NKA)	762
felújítás	
• Nyílászárók rekonstrukciója (bruttó)	18 894
Összesen	22639

II.3 Bevételek alakulása

Bevételek alakulása

Megnevezés	Terv eFt	Tény eFt	%
Áru-, készletértékesítés	10 700	12612	117
Belépőjegy	30 000	32579	108
Fotó-, film-, videó, xerox	2 200	3058	139
Továbbszámlázott szolgáltatás	3 500	21 894	625
Terembérlet (egyszeri)	31000	18365	59
Alkalmazottak térítése	500	134	26
Egyéb bevétel	1 000	4815	481
ÁFA visszatérítés	15579	12230	78
Kiszámlázott áfa	17521	22321	127
Bevételek összesen	112 000	123208	

Támogatás értékű bevételek és egyéb átvett pénzeszközök

Dologi előirányzatunk minimális fedezetet biztosít szakmai feladataink ellátására, a pályázati források (NKA, OTKA, TÁMOP) nélkül a színvonalas, megfelelő kiállítások, katalógusok tudományos kiadványok, múzeumpedagógiai feladatok megvalósítása szinte elképzelhetetlen. A támogatás értékű bevételeink az NKA, ill. a TÁMOP támogatásokból, (ld. I.pont, pályázatok kimutatása) állnak.

Egyéb átvett pénzeszközök: e Ft

R. Unger támogatása –Kauri kutatás	3521
Dán Kult.Intézet támogatása	1340
Soli Deo-Együtt a kultúráért ptogram	500
Finnugor Népek Világszövetsége	1626
Lajtha kiállítás támogatása	350
Katonalevelek kiadvány támogatása	327
Összesen	7664

Bevételi elmaradás, vevőállomány

Bevételi elmaradás: 2 338 e Ft

Vevő állományunk év végén: 10 829 eFt, amely két nagyszámú tartozásból tevődik össze. A felszólító leveleket kiküldtük, ügyvédi felszólításra a Gundel Étterem 2013.január hónapban teljesített 6 M Ft-t. A Lastrading Kft. felszámolás alatt áll, a végrehajtónál bejelentettük a követelésünket, 4 M Ft-ra. A kisösszegű követelések 2013. január hónapban beérkeztek az intézmény számlájára.

4.

2012. évi előirányzat maradvány alakulása

	Személyi	Járadék	Dologi	Beruházás	Felújítás	Összesen
OTKA-tól kapott támogatások maradványa		32	2903			2935
NKA pályázatok áthúzódó teljesítéssel			6839			6839
Bérkompenzáció			72			
TÁMOP áthúzódó teljesítés	11447	2768				14215
Intézményi kötelezettség vállalások			2702	2732		5434
Összesen:	11447	2800	12516	2732		29495

2011. évi előirányzat maradvány felhasználása (eFt)

	Személyi	Járadék	Dologi	Beruházás	Felújítás	Összesen
OTKA-tól kapott támogatások maradványa	1 026	268		144		1 438
NKA pályázatok áthúzódó teljesítéssel	16 366	4 418	8 979			29 763
TÁMOP-múzeumpedagógiai pályázat	6 500	1 746				8 246
Intézményi kötelezettség vállalások	1 731			1 492		3 223
Összesen:	25 623	6 432	9 781	1 636		43 472

5.

Európai Unió forrásból megvalósuló programok alakulása:

TÁMOP 3.2.4-09/1/KMR-2010-0024 „Múzeumi könyvtárak a digitális korban” címmel beadott konzorciumi pályázaton kért és kapott támogatást. A pályázatot 2010. november 1. és 2011. október 31. között kellett megvalósítani. Az elnyert összeg 7 838 284 Ft volt.

A pályázat célja, hogy a meglévő és potenciális könyvtárhasználók igényeit jobban kielégítsük, különös tekintettel az élethosszig tartó tanulás segítésére. A pályázat keretében iskolai diákcsoportok számára könyvtári foglalkozásokat tartottunk, retrospektív katalógus konverzióval 27 500 tétellel gyarapodott az

elektronikus katalógusunk tartalma, megvalósult a konzorciumi tagok közös internetes portálja, valamint rekordokat adtunk át a MOKKA (Magyar Országos Közös Katalógus) számára.

A pályázat 2010. évben indult, 2011. évben lezárult. A fizikai megvalósítás megtörtént, a pénzügyi végelszámolás a konzorciumi tagok késedelmes elszámolásai miatt csak 2012-ben realizálódott.

-TÁMOP-3.2.11/10-1/KMR-2010-0002.: *„Mesével-játékkal a néprajzról. Múzeumpedagógiai programok a Néprajzi Múzeumban minden korosztály számára”* címmel múzeumpedagógiai programokra kapott támogatást.

- A támogatás összege 45 311 605 Ft vissza nem térítendő támogatás, amelyből 2011. évben 11 327 901 Ft előleget vettünk igénybe. A projekt kezdete: 2011. szeptember 1. vége 2012. augusztus 31 volt. Az elfogadott végelszámolás szerinti kifizetési kérelem teljesítése 2013-ra húzódt.

A Néprajzi Múzeum a projekt keretében minden korosztály számára biztosította a tananyaghoz kötődő múzeumi foglalkozásokon való részvételt. A program megvalósítása érdekében, 11 intézménnyel megkötött együttműködési megállapodás keretében 58 foglalkozást tartottunk 236 alkalommal. A múzeumi órákon közel 1300 gyermek vett részt, melyből 90 óvodás korú. Enyhén fogyatékos és vak gyermekek számára is kínáltunk múzeumi órákat. A 18 különböző szakkör és témanap megtartásával a múzeumi órák száma több mint 50%-kal bővült. (450-ről 686-ra).

6.

Vagyongazdálkodás, az immateriális javak és tárgyi eszközök állományának alakulása

Az intézmény a tervezett beruházásait végrehajtotta. Az immateriális javak állománya 176 eFt-tal, az ingatlanok állománya 14903 eFt-tal / nyílászárók felújítása/ növekedett, a gépek, berendezések állománya az előző évi 16 960 eFt után ez évben további 16 777 e Ft-tal csökkent. A csökkenés az értékcsökkenési leírásból és selejtezésből tevődik össze, beszerzésre forrás hiányában nem volt lehetőségünk. Év végén az immateriális javak állománya: 5025 eFt, az ingatlanok állománya 788519 eFt, a gépek, berendezések állománya: 29997 eFt volt. Egy gépkocsival rendelkezünk, melynek könyv szerinti értéke 0 Ft.

A Múzeum az épületet rendezvények biztosítására bérbe adja, a befolyó bérleti díjat működési kiadásokra fordítjuk.

7.

Tulajdonosi részesedés

N.É.

8.

Követelések és kötelezettségek állományának alakulása

A követelések év végi állománya: 10829 eFt, amely egy 4,0 mFt-os, egy 6,0 m Ft-os számlából és több kisebb értékű számlából áll. Az intézmény az értékelési szabályzatában foglaltak szerint értékvesztést számol el a vevőköveteléseire.

A kötelezettségek értéke: 22351 eFt, melyből 13618 e Ft az európai uniós program előlege, a többi szállítói tartozás.

9.

A letéti számla pénzforgalma

N. É.

10.

Befizetési kötelezettségek éves teljesítése

Befizetési kötelezettség a bérkompenzáció elszámolása során keletkezett az intézménynek, 72 ezer Ft értékben, melyet a maradványszámla javára teljesítettünk. A létszámleépítésre kapott 41 697 e Ft-tal az év során még nem számoltunk el, mivel még nem zárult le az intézkedés.

11.

Egyéb, az intézmény által lényegesnek tartott információk

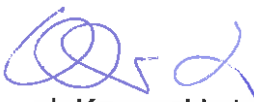
A 2012. év gazdálkodásának legfontosabb tényezője a fenntartási kiadásokkal való takarékosság volt, a szakmai feladatok megvalósításának biztosítása mellett.

Jelentős terhet jelent a pályázatokhoz tartozó áfa összegének, a pályázati támogatásnak a megelőlegezése, illetve a pályázati önrész előteremtése.

Tekintettel arra, hogy pályázati források nélkül – kizárólag az állami finanszírozásból, valamint a saját bevételekből a rezszi biztosítását követően fennmaradó összegből – a múzeum szakmai tevékenységének folytatása nem oldható meg, az intézmény kényszerhelyzetbe kerül, és kénytelen felvállalni – sokszor teherbírását meghaladóan is – különböző pályázatokon való részvételt.

A megnyert pályázatok szükségesek voltak ahhoz, hogy a múzeum alapító okiratában meghatározott feladatait megfelelő szinten el tudja látni, és kizárólag a pályázati források tették lehetővé az időszak kiállítások megrendezését, valamint magas színvonalú tárgykatalógusaink kiadását.

Budapest, 2013. április 22.

dr. Kemecsi Lajos
főigazgató

Vágvölgyi Márta
gazdasági igazgató

